

Mattilsynet
Postboks 383
2381 Brumunddal

Trondheim, 28.05.2020

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/193

Saksbehandler:
Atle Kambestad

Høringsuttalelse til forslag til ny forskrift om kontroll med lakselus i akvakulturanlegg

Miljødirektoratet ser behovet for en ny lakselusforskrift, og mener forslaget dekker en del av manglene ved dagens regelverk. Vi mener det er et viktig grep for de ville, anadrome laksefiskene at perioden med krav om lavere lusegrense om våren utvides med to uker, men mener at den bør forlenges ytterligere, av hensyn til sjørret. Miljødirektoratet foreslår også å heve terskelen for lempeligere luseregler for stamfiskanlegg i områder der lakselus er et betydelig problem for villfisk. Informasjon om forbruk og utslipp av legemidler er viktige data som forurensningsmyndigheten har behov for. Vi mener derfor at krav om rapportering av legemiddelforbruk bør inngå i Mattilsynets rapporteringsskjema. Videre mener vi også at uttrykket "miljøforhold" bør utdypes under retningslinjer for innhold i planer for bekjempelse av lakselus, for å unngå misforståelser.

Hensynet til laks, sjørret og sjørøye

Etter vår oppfatning er det et viktig positivt trekk for villfisk at perioden med påbud om lavere lusegrense foreslås forlenget med to uker, og at perioden skal være tilpasset smoltutvandringstidsrommet i de forskjellige delene av landet.

Grunnlaget for de fleste valgene som er tatt i høringsutkastet faller i liten grad innenfor vårt kompetanseområde. Vi vil likevel få gi følgende kommentarer:

Vi savner et tydeligere formulert formål om å ta hensyn til de ville, anadrome laksefiskeartene. Vi savner også reiseliv, fisketurismetilbydere, lokalt næringsliv, elveeiere og sportsfiskere på listen over aktører som kan bli påvirket av forslaget til ny lakselusforskrift.

På bakgrunn av kunnskapen om hvor høye tap av villfisk det er på grunn av lakselus i de mest oppdrettsintensive områdene, ville vi i utgangspunktet sett det som naturlig at lakselusgrensene senkes i slike områder. Når det etter Mattilsynets vurdering ikke lar seg gjøre av andre hensyn, må vi trekke den konklusjon at dette forskriftsforslaget ikke vil kunne redusere påvirkning fra lakselus på villfisk i de mest oppdrettsintensive områdene til nivåer som gjør det mulig å oppnå målsettingene i Kvalitetsnormen for villaks og Vannforskriften. Vi ser det naturlig at Mattilsynet kommuniserer dette tydelig.

Selv om forslaget til forskrift legger opp til en viktig utvidelse på to uker av perioden med lavere lusegrense om våren, mener vi perioden bør forlenges ytterligere av hensyn til sjøørret. Denne arten vurderes nå inntatt som indikator i trafikklyssystemet, i tillegg til laks, og oppdrettsnæringen vil i så fall få behov for å tilpasse sin lakseluskontroll etter dette. Det vil derfor kunne bli en ekstra god grunn for at forskriften hensyntar denne arten like mye som villaksen.

Vi forstår det slik at det finnes grunner for at stamfiskanlegg kan gis unntak fra de vanlige lakselusgrensene. Selv om dette er en begrenset mengde fisk, vil vi stille spørsmål om ikke dette likevel vil kunne gi merkbar uheldig effekt på villfisk og omkringliggende anlegg. I forslaget til ny forskrift legges det opp til å øke perioden før "landsetting" som det kan gis tillatelse til høyere lusenivå i stamfiskanlegg fra 6 til 9 måneder. Vi ber derfor Mattilsynet vurdere om ikke listen for slike unntak bør legges høyere, og ikke under noen omstendigheter gis i produksjonsområder som har fått rød farge etter trafikklyssystemet. Dersom et stamfiskanlegg ikke kan holde like lave lakselusnivåer som matfiskanlegg, bør det etter vårt syn heller vurderes andre tiltak, som lukkede anlegg eller annen lokalisering, enn at det gis slike unntak

Plan for samordning og for kontroll av resistensutvikling

I høringsbrevets omtale av foreslått § 9 samordning og for kontroll og resistensutvikling, har Mattilsynet satt opp noen punkter for hva en plan for bekjempelse av lakselus bør inneholde. Et av punktene under "hvilke behandlinger som er aktuelle" er "om det er miljøforhold som setter begrensninger". Bruk og utslipp av legemidler er regulert i flere regelverk, av ulike myndigheter og av ulike hensyn. Begrepet "miljøforhold" kan forstås som kun avgrenset til å gjelde fiskevelferd eller til også å omfatte ytre miljø (forekomst av sårbare naturtyper og arter). Begrepet kan lett misforstås og Mattilsynet bør utdype hva de mener.

Tilbakemelding på rapportering av legemidler

Dagens forskrift om bekjempelse av lakselus i akvakulturanlegg stiller krav om ukentlig rapportering av legemiddelbruk. I forslag til ny forskrift om kontroll med lakselus i akvakulturanlegg er det lagt opp til en forenklet rapportering. Mattilsynet har bedt om høringsinnspill til om oppdretter bør pålegges å rapportere mengden legemidler brukt ved hver behandling i hvert anlegg og hver merd. Utslipp av legemiddel på en akvakulturlokalitet kan påvirke ytre miljø negativt. Utslipp av legemidler fra akvakulturanlegg er regulert i tillatelse etter forurensningsloven og er kun tillatt dersom de er foreskrevet av autorisert veterinær eller fiskehelsepersonell. Det er også satt grenseverdier for legemidlene teflu- og diflubenzuron og cypermetrin i vannforskriftens lister over prioriterte og vannregionspesifikke stoffer. Rapportering av bruk av legemiddel på lokalitetene er derfor viktige opplysninger for forurensningsmyndigheten for å få en bedre oversikt over mengde legemiddel som slippes ut på fra det enkelte anlegg, i en vannforekomst og for å kunne vurdere behov for tiltak slik at negative påvirkninger på ytre miljø kan reduseres. Informasjon om utslipp av legemidler lokalt er også av allmenn interesse for lokalmiljøet der anleggene ligger. Rapporteringen som gjøres av apoteker og legemiddelgrossister, og også rekvirenter iht [forskrift om melding av opplysninger om utleverte og brukte legemidler til dyr](#) § 3 gir i dag offentligheten (og forurensningsmyndigheten) kun tilgang på total mengde legemiddel som er benyttet av akvakulturnæringen som helhet. Det gis ikke informasjon om hvor legemidlene er sluppet ut og i hvilke mengder. Miljødirektoratet mener det er uheldig å begrense informasjon om legemiddelbruk i akvakulturnæringen slik at vi mister viktig informasjon om bruk og utslipp av legemidler på akvakulturlokalitetene. I forskriftsforslag oversendt til departementene i 2019 har Miljødirektoratet og Fiskeridirektoratet foreslått at dagens journalkrav om forbruk av legemiddel i akvakulturdriftsforskriften skal rapporteres

(<https://www.miljodirektoratet.no/aktuelt/nyheter/2019/november-2019/fiskeoppdrett-i-sjo-foreslaar-mer-effektiv-regulering/>). Forurensningsmyndigheten har behov for opplysninger om utslipp av legemiddel og mener derfor at krav om rapportering av legemiddelforbruk bør inngå i Mattilsynets rapporteringsskjema i påvente av et eventuelt nytt rapporteringskrav i akvakulturdriftforskriften.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Yngve Svarte
avdelingsdirektør

Raoul Bierach
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.